

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Katedra filozofie a společenských věd

Posudek oponenta bakalářské práce

Autorka práce: Petra Vávrová

Název práce: Eutanazie: argumenty pro a proti v českém filozofickém diskurzu

Obor studia: Filozofie a společenské vědy

Autor posudku: Mgr. Marie Hrdá, Ph.D.

1. Shrnutí a hodnocení obsahové stránky práce:

Autorka jako cíl práce stanovila „nastínění argumentů pro a proti využívání eutanazie v rámci filozofického diskurzu“, přičemž se chce zaměřit na české prostředí. Jedná se o cíl a téma stále vysoce aktuální a společensky důležité. Autorka chtěla ukázat problematičnost a nejednoznačnost celé situace, což se jí podařilo. Nezáměrně tak ukazuje rovněž stálou důležitost filosofie a jejího studia.

Autorka se po vymezení pojmu věnuje historii eutanázie (aby bylo srozumitelné dnešní chápání), poté krátce otázkou svědomí, etickým aspektům, debatám nad kodexy a právem a konečně argumentací pro a proti. Práce si nezasluhuje závažných obsahových výtek, je ale třeba upozornit na některé drobnější chyby.

Na s. 19 autorka podsouvá Darwinovi myšlenky sociálního darwinismu. Zmíněná pasáž už obsahuje „morální“ imperativ, přičemž Darwinovi šlo pouze o princip, dle kterého vývoj postupuje. Darwin ze své teorie přirozeného výběru nevyvozoval, že „aby vývoj mohl spět dál, je zapotřebí zbavit se všeho, co by ho mohlo brzdit“.

Kapitolka „Svědomí ve vztahu k eutanázii“ je sice dobře zdůvodněná v úvodu práce, avšak už ne tak v samotném textu. Chybí mi tu nějaká reflexe vztahu k otázce eutanázie. Mělo by rozhodnutí, zda je něco takového správné, spočívat na nutně individuálním svědomí, nebo by v tomto případě individuální svědomí nemělo hrát roli, ale platné obecné argumenty? Nejsou pak argumenty zastánců i odpůrců ovlivněny jejich svědomím? A je závěr vlastního svědomí něco, co můžeme zobecňovat do právní roviny? Také mi není jasné, co z autorčina rozboru vyplývá kromě toho, že „uchopení pojmu svědomí je složité a různorodé.“

Na s. 27-28 se autorka zabývá důsledky rozhodnutí, zda eutanázie, či paliativní péče a při té příležitosti paliativní péči popisuje. K principům paliativní péče vkládá srovnání s důsledkem eutanázie. Na tomto místě je to nevhodné, protože autorka čerpá z jedné jednostranně zaměřené autorky, výsledek tedy není neutrální, a přitom vkládá tuto část do kapitoly „etické aspekty eutanázie“. Hodnocení důsledků eutanázie, jak jej vidí odpůrci, by se spíše hodilo do kapitoly „argumenty proti“.

s. 29 není jasná poslední věta ve druhém odstavci. Ponecháme-li ji stranou, s vývodem autorky (pokud jde o její názor) bych nesouhlasila. Termín „důstojná smrt“ nedělá z jiného druhu smrti nedůstojnou, protože není opakem jiného druhu smrti, ale života. Jde o konkrétní (ne obecnou) situaci, v níž by další život byl nedůstojným ve smyslu autarkie, ztráty kontroly nad jednáním a fyzickými procesy,....

Plně chápu, že autorka potřebovala zúžit obsah své práce a že se chtěla zaměřit především na filosofické argumenty. Tím se ale vylučuje jiný druh „argumentů“, totiž zdokumentované případy i protizákonně provedených eutanázií, které boří část argumentů odpůrců eutanázie. Toto však vzhledem k vymezení cíle nelze považovat za chybu.

2. Hodnocení formální stránky práce:

Práce se nevyznačuje velkým množstvím chyb, některé však svědčí o rychlém dokončování (chybné skloňování), jiné jsou úsměvné: na s. 42 je pravděpodobně neopravený text, který dělá z Davida Černého zastávce eutanázie. Jiné vzhledem vzhledem ke studovanému oboru neúsměvné (stoikové s velkým S). U historie pojmu se podivuji nad odkazem k Tomáši Akvinskému. I vzhledem k tomu, že je beze strany, předpokládám, že je odkaz převzatý, tudíž v nesprávné formě. U Schleiermachera chybí odkaz (s. 24)

3. Hodnocení práce se zdroji:

Autorka čerpala z dostatečného množství relevantní literatury a dobře ji ve svém textu využívá.

4. Otázky k diskuzi při obhajobě:

Je dle vás možné dospět k nějakému konsensu? Pokud ano, na čem by mohl být založen? Pokud ne, co tomu brání (rozeberte ideově)?

5. Hodnocení práce známkou: C

Datum a místo

Zdobnice 19.8.2019

Podpis autora

Mgr. Marie Hrdá, Ph.D.